

STANISŁAW CAKAŁA
Puławy

X Światowy Kongres Bujatryczny w Meksyku

W dniach 16—19. sierpnia 1978 r. w Państwowym Centrum Medycznym w stolicy Meksyku odbył się kongres poświęcony chorobom bydła. Uczestniczyło w nim ok. 1150 specjalistów z 42 krajów, którzy przedstawili ponad 200 referatów z zakresu hodowli, żywienia i ochrony zdrowia bydła. Z krajów socjalistycznych reprezentowana była Polska (1 delegat), Czechosłowacja (2), Bułgaria (1) i Kuba (2). Imprezie nadano bardzo wysoką rangę, o czym świadczy fakt otwarcia kongresu przez Prezydenta Meksyku dr J. Lopeza Portillo.

Czterodniowe obrady toczyły się w 6 następujących sekcjach: rozród (50 referatów i doniesień); problemy produkcji krów mlecznych (42); mastitis (25); polepszenie produkcji mleka i bydła opasowego w tropiku z uwzględnieniem wpływu czynników limitujących (20); żywienie (21); tematy różne (46) ujęte w 5 grupach tematycznych — mikrobiologia i choroby zakaźne, patologia i patologia kliniczna, chirurgia i narkoza, lecznictwo, zootechnika.

W referatach wprowadzających podkreślano podstawowe znaczenie bydła w produkcji żywności dla człowieka oraz konieczność szybszego postępu w hodowli tych zwierząt w krajach rozwijających się.

Na najliczniejszych posiedzeniach poświęconych rozrodowi przeważała tematyka traktująca o zaburzeniach i kontroli cyklów płciowych u krów mlecznych. Przedstawiono kilkanaście doniesień o stosowaniu hormonów w celach leczniczych i synchronizacji rui. Dyskutowano również patologię ciąży w odniesieniu do żywienia i czynników patogennych, metody chirurgiczne w leczeniu powikłań porodowych, a w problematyce z zakresu biologii rozrodu — cykle płciowe, parametry biochemiczne plazmy nasienia i krwi oraz czynniki żywieniowe i fizjologiczne wpływające na rozród.

W problemach produkcji krów mlecznych najobszerniej omawiano patologię przewodu pokarmowego i układu oddechowego u cieląt. Przedstawiono wyniki badań radiologicznych, za pomocą których określono najbardziej fizjologiczne warunki odpajania siarą nowo narodzonych cieląt. Podkreślono wzrastającą rolę chorobotwórczą wirusów i bakterii *E. coli*, mykoplazm, pastereli i salmoneli, przy czym zwrócono uwagę, że te ostatnie mogą uczestniczyć zarówno w schorzeniach przewodu pokarmowego, jak i układu oddechowego. Prezentowano pozytywne wyniki stosowania szczepionki *E. coli* u cieląt doustnie i metody dożylnego uodporniania ciężarnych krów szczepionką zabita *E. coli*. Dyskutowano efekty doustnej terapii nawadniającej cieląt chorych na biegunkę. Omawiano programy weterynaryjnej kontroli produkcji (Holandia) i praktyczny

postęp na odcinku zwalczania i profilaktyki chorób w stadach krów mlecznych.

W zwalczaniu zapalenia wymienia charakteryzowano korelację wyposażenia technicznego i higieny dojenia z zapadalnością na chorobę. Omawiano rolę chorobotwórczą drobnoustrojów, z uwzględnieniem grzybów. W terapii i programach zwalczania mastitis przedstawiono pozytywne wyniki stosowania cloxacilliny; przy grzybiczym zapaleniu gruczołu mlecznego — nystatyny i systematycznego zwalczania owadów. Pod kątem postępu w zwalczaniu mastitis na uwagę zasługuje program holenderski, oparty na szybkiej informacji hodowcy o zagrożeniu, rozpoznany w rutynowych badaniach dostawczego mleka na zawartość komórek.

W referatach i doniesieniach o produkcji bydła w warunkach tropiku przedstawiono obserwacje nad znaczeniem owadów kłujących oraz wpływem nasłonecznienia i gorąca na przemianę materii i reprodukcję różnych ras zwierząt. Charakteryzowano wzrost, produkcję mleka i rozród oraz fizjologiczne wskaźniki bydła holsztyńskiego i krzyżówek.

Na posiedzeniach sekcji poświęconych żywieniu referowano z Francji nową koncepcję wykorzystania azotu na przykładzie mocznika, przez zastosowanie substancji — kwasu orotowego (l'acide orotique — pat. franc. Brovet n° 77-32842), który wzmacnia asymilację NH_3 przez drobnoustroje żwacza, będąc prekursorem pirydinowych nukleotydów. Kwas ten wpływa na wzmożoną syntezę mocznika w wątrobie. Zwiększa się w ten sposób zdolność wykorzystania mocznika w żwaczu, a jednocześnie obniża niebezpieczeństwo zatrucia i szkodliwego działania mocznika. Pozytywnie oceniono Rumensin jako stymulator wzrostu zwierząt. Przedstawiono oryginalny sposób niehormonalnej eliminacji ujemnego wpływu rui jałówek opasowych na ich przyrosty ciężaru, za pomocą plastikowego przyrządu (HEI-GRO) wprowadzonego do pochwy. Zaproponowano do konserwacji siary, używanej jako substrat mleka u cieląt, dodatek 0,15% kwasu octowego. Omówiono wyniki żywienia bydła, głównie opasowego, różnymi rodzajami niekonwencjonalnych pasz, z uwzględnieniem ich uzdatniania przez fizykochemiczną obróbkę, dodatki (NaOH, mocznik) i fermentację. Dyskutowano korzystny wpływ wit. E na produkcję bydła opasowego, niedobry wit. A, selenu, manganu i magnezu oraz patofizjologiczne aspekty żywienia bydła paszami formowanymi.

W dalszych tematach zasługiwały na uwagę referaty z zakresu chorobotwórczej roli wirusów u bydła, ze szczególnym uwzględnieniem chorób układu oddechowego u młodych zwie-

rząt. Zwrócono uwagę na większe znaczenie niż dotychczas przyjmowano wirusa bovine respiratory syncytial (BRS) i wirusa bovine virus diarrhoea (BVD; tego ostatniego ze względu na własności immunosupresyjne) oraz podkreślono rolę niektórych szczepów adenowirusa (zapalenie płuc i jelit). Szczególnie ważna rola chorobotwórcza przypada wirusowi IBR. Przedstawiono oryginalne dowody, że zakażone tym wirusem buhaje mogą stanowić niebezpieczeństwo stałego jego siewstwa. Chociaż szczepionka przeciwko IBR jest uznana za skuteczną, to u szczepionych buhajów nie powoduje ona eliminacji wirusa, który utrzymuje się w populacji bydła dłuższy czas. Może się on uzjadliwiać, powodując chorobę przy spadku odporności zwierząt. Zreferowano występujące w 20 fermach zatrucie bydła żywionego odpadami przemysłu browarnianego, skażonymi jamdem kiełbasianym. Referowano programy zwalczania brucelozy i gruźlicy oraz dowody izolacji kwasoopornych prątków ptasich z pasożytów w wątrobie bydła — *Fasciola hepatica*. Interesujące były doniesienia o wszechstronnej skuteczności albendazolu w zwalczaniu pasożytów u bydła kompleksowo, włącznie z nicieniami żołądkowo-jelitowymi, motylicą, nicieniami płucnymi i tasiepcami. Dalsze doniesienia dostarczyły nowych informacji na temat choroby Heyna, zatrucia bydła spleśniałym ryżem, metod kontroli równowagi kwasowo-zasadowej, narkozy, operacji przemieszczonej rzepki, zastosowania kriochirurgicznych metod w weterynarii i nowych sposobów leczenia złamań kości. Na uwagę zasługiwała oryginalna metoda rozpoznawania schorzeń kończyn za pomocą termografii (rejstru podwyższonej temperatury) przy użyciu płynnych ciepłoczułych kryształów. W badaniach nad lokalizacją luźnego magnezu w przedżołądkach bydła w Szwajcarii potwierdzono wyniki wcześniejszych badań przeprowadzonych w Polsce.

W czasie trwania kongresu, ale poza jego oficjalnym programem, grupie uczestników umożliwiono zwiedzenie największej fermy bydła mlecznego na świecie, z docelową liczbą 25 tys. krów. Ferma państwowa „Complejo Agropecuario Industrial Tizayuca” jest zlokalizowana kilkadziesiąt kilometrów od stolicy kraju, na obszarze 250 ha. Cały kompleks hodowlany składa się ze 126 funkcjonujących ferm otwartych pod dachem i 65 ferm znajdujących się w budowie. Zakład istnieje od 2 lat i w czasie jego zwiedzania było w nim 12 tys. krów; w jednej fermie (zespolu) około 100 — 120 zwierząt. Dzienna produkcja mleka dochodzi do 375 tys. litrów; średnia roczna od jednej krowy wynosi 2800 l. Plany hodowlane przewidują obok docelowej liczby 25 tys. krów w zakładzie, 14 tys. młodzięży — cieląt i jałówek. Zacielone jałówki rasy fryzyjsko-holsztyńskiej są importowane z północnych stanów USA. Uzyskany materiał hodowlany w zakładzie jest częściowo przeznaczony na wa-

runkach kredytowych dla farmerów, celem podwyższenia poziomu genetycznego bydła w Meksyku. Otrzymują oni zacielone jałówki w 7 miesiącu ciąży. W czasie zwiedzania referowano programy odchowu cieląt odpajanych do 3 dni siarą i mlekiem, później substancjami mlekozastępczymi a następnie żywionych sianem i paszą treściwą. Od 6 miesięcy zwierzętom podaje się kisonkę. Dorosłe krowy otrzymują w paszy dodatki wpływające na stosunki w treści żwacza, stymulujące fermentację w pożądanym kierunku (NaHCO_3 — 1,8, MgO — 1,2, bentonit — 2,0%; Rumensin, inhibitory metanu i in.). Na fermie jest zatrudnionych 30 lekarzy wet., którzy nadzorują rozród oraz prowadzą profilaktyczne programy zwalczania brucelozy, IBR (szczepienia) i mastitis (antybiotyki w okresie zasuszania) oraz kontrolują transport, przerób i sprzedaż suszonego nawozu. W przyszłości przewiduje się użycie nawozu do celów energetycznych (spalanie).

W całym Meksyku, którego obszar wynosi prawie 2 mil. km² a ludność liczy ponad 60 mil., liczby zwierząt domowych przedstawiają się następująco: bydła ok. 30 mil., świń 12, owiec 4, kóz 1, koni 1 mil. W kraju pracuje ok. 8 tys. lekarzy wet. Na 82 wyższych uczelniach jest ponad 20 fakultetów weterynaryjnych. Najstarszy wydział Medycyny Weterynaryjnej i Zootechniki znajduje się na największym uniwersytecie świata — Universidad Nacional Autónoma de Mexico, rozciągającym się na powierzchni 300 ha, na którym studiuje ponad ćwierć miliona studentów.

Po raz pierwszy bujatryczny kongres odbył się w Ameryce Łacińskiej. Najbliższy, XI Światowy Kongres Światowego Towarzystwa Bujatrycznego, poświęcony chorobom bydła planowany jest w 1980 r. w Izraelu, a następny XII w 1982 r. w Amsterdamie (Holandia).

Materiały z X Międzynarodowego Kongresu Bujatrycznego w Meksyku można zamawiać na adres: Organizing Committee — X. World Congress for Buiatrics, Ave. Morelos 20-707, México 1, D. F. — Mexico.

Adres autora: prof. dr Stanisław Cakała, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy.

FLECKNELL P. A., GIBBS C., KELLY D. F.: Myeloskleroza u kota. (Myelosclerosis in a cat). J. comp. Path. 88, 627—631, 1978 (4).

Myelosklerozę w przebiegu której występowała mieloidalna metaplasja śledziony, wątroby i węzłów chłonnych opisano u 2,5 letniego kota. U kota badania laboratoryjne wykazały ostrą niedokrwistość (liczba krwinek czerwonych wynosiła $0,86 \times 10^6$ mm³), zaś badania radiologiczne osteosklerozę kości. Badanie sekcyjne wykazało myelofibrozę kości udowych, hemosyderozę płuc i wątroby. Z krwi kota, pobranej bezpośrednio przed eutanazją wyizolowano wirus białaczki kociej zaliczany do podgrupy A.

G.